

Program studiów cz.1

Ogólna charakterystyka studiów	
Prowadzący obszar (specjalność) studiów:	Instytut Ekonomii
Obszar (specjalność) studiów <i>(nazwa obszaru (specjalności) musi być adekwatna do zawartości programu studiów a zwłaszcza do zakładanych efektów uczenia się)</i>	Ekonomia zmian klimatycznych
Poziom kształcenia: <i>(studia pierwszego, drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie)</i>	Studia I stopnia
Profil kształcenia: <i>(ogólnoakademicki, praktyczny)</i>	Praktyczny
Forma studiów: <i>(studia stacjonarne, studia niestacjonarne)</i> Opcjonalnie specyficzne systemy studiów (np. zdalne, dualne)	Stacjonarne
Liczba semestrów:	6
Praktyki (łącznie wymiar):	960 godzin w terminie do 6 semestru włącznie
Szkolenie BHP w wymiarze:	4 godziny na początku 1 semestru, realizowane w ramach modułu Bezpieczeństwo i ergonomia pracy
Liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi studiów	180
Łączna liczba punktów ECTS uzyskanych: na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia:	100
w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub społecznych:	131,5
w ramach praktyk:	30
w ramach modułów zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym:	94
za zajęcia realizowane w systemie zdalnym (dotyczy studiów w systemie zdalnym):	-
Procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdej dyscypliny <i>(dotyczy kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednej dyscypliny):</i>	
dyscyplina wiodąca: Ekonomia i Finanse	77% ogólnej liczby punktów ECTS
dyscyplina (dyscypliny): Nauki o zarządzaniu i jakości	23% ogólnej liczby punktów ECTS
Łączny nakład pracy studenta (NPS)	4805
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:	licencjat
Wskazanie, czy w procesie definiowania efektów uczenia się oraz w procesie przygotowania i udoskonalania programu studiów uwzględniono opinie interesariuszy <i>(należy podać z kim z pracodawców są podpisane umowy, odbyły się spotkania; jak są monitorowani absolwenci itd)</i>	efekty uczenia się i program studiów konsultowane były z przedstawicielami PTE i Stowarzyszenia Przedsiębiorców Kujaw i Pomorza, brokerami innowacji Centrum Doradztwa Rolniczego oraz ekspertami w zakresie odnawialnych źródeł energii
Wymagania wstępne <i>(oczekiwane kompetencje kandydata – zwłaszcza w przypadku studiów drugiego stopnia)</i>	brak
Relacja obszar (specjalność) - kierunek	Ekonomia

Program studiów cz.2

Obszar: **Ekonomia zmian klimatycznych**

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się						
Moduły kształcenia	Przedmioty (* - oznacza przedmiot do wyboru)	Zakładane efekty uczenia się	Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się	Rygor zaliczenia	Liczba ECTS	Sposoby weryfikacji zakładanych efektów uczenia się osiąganych przez studenta
Przedmioty kanoniczne						
Wybrane zagadnienia z ekonomii i przedsiębiorczości	Wybrane zagadnienia z ekonomii i przedsiębiorczości	K_W01, K_W03, K_W04, K_W10, K_K01, K_K04	Wybrane elementy marketingu; Wybrane elementy dotyczące kultury organizacyjnej przedsiębiorstwa; Wybrane elementy analizy ekonomicznej; Biznes plan metodą LEAN Canvas	Z	1,5	Test na platformie zdalnego nauczania, prace pisemne, ocena nauczycielska, koleżeńska
Bezpieczeństwo i ergonomia pracy	Szkolenie BHP	K_W05, K_W07, K_K03	Charakterystyka systemu ochrony pracy w Polsce; Zakres działalności bhp i definiowanie podstawowych pojęć z dziedziny bhp; Zasady ochrony przeciwpożarowej i obowiązków pracodawcy w tym zakresie; Charakterystyka wymagań bezpieczeństwa pożarowego; Charakterystyka głównych elementów ochrony środowiska; Podstawowe zagadnienia związane z zanieczyszczeniami; Charakterystyka działań związanych z utylizacją, recyklingiem i biodegradacją; Działania związane z kształtowaniem: struktury przestrzennej stanowiska pracy, oświetlenia i barw środowiska prac; Elementy systemu kontroli i nadzoru nad prawną ochroną bhp w zakładach pracy	Z	0	Testy na platformie zdalnego nauczania
Podstawy prawa i ochrona własności intelektualnej	Podstawy prawa i ochrona własności intelektualnej	K_W05, K_W07, K_W09, K_K02, K_K04	Pojęcie prawa i jego funkcje; Koncepcje, system prawa i inne systemy normatywne; System prawa i norma prawna; Normy a przepisy prawne; Tworzenie prawa i hierarchia źródeł prawa; Stosowanie i wykładnia prawa; Charakterystyka podstawowych gałęzi prawa; Własność intelektualna i jej miejsce w systemie prawa; Autorskie prawa osobiste i majątkowe; Ochrona własności przemysłowej; Wzory użytkowe, wzory przemysłowe, znaki towarowe; Topografia układów scalonych, projekty racjonalizatorskie, oznaczenia geograficzne	Zo	1	Test na platformie zdalnego nauczania
Nowoczesne technologie	Praktyczne podstawy kształcenia zdalnego	K_W06, K_K01, K_K02	Lifelong learning – tempo zmian w otaczającym świecie, metody samodoskonalenia zawodowego; Bezpieczeństwo systemów informatycznych – logowanie do systemów WSG, elementy bezpieczeństwa sieciowego; Praca z systemem LMS – miejsca pojawiania się informacji, źródła wiedzy, metody aktywizacji, metody komunikacji, sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Z	0	Testy, ankiety, dyskusja na forum
Kluczowe kompetencje społeczne	Kluczowe kompetencje społeczne	K_W05, K_U05, K_U12, K_K04, K_K05	Relacje społeczne; Asertywność; Radzenie sobie ze stresem; Savoir vivre w komunikacji interpersonalnej i autoprezentacji; Komunikacja interpersonalna; Techniki komunikacji interpersonalnej; Komunikacja międzykulturowa; Autoprezentacja; Techniki prezentacji; Wystąpienia publiczne; Zarządzanie czasem; Negocjacje	Z	2	Praca indywidualna i grupowa na zajęciach; wypowiedzi ustne; testy na platformie ONTE
	Edukacja inkluzyjna	K_W05, K_U04, K_K05	Specyfika kultury polskiej oraz europejskiej na tle kultur innych państw, i kontynentów; Specyfika funkcjonowania kultury akademickiej w celu przystosowania studentów	Z	0	Prezentacja multimedialna na zadany temat
	Integracja międzykulturowa	K_U07, K_U12, K_K01, K_K05	Zdefiniowanie pojęcia kultury; Różne konteksty definiowania podstawowych terminów: społeczeństwo, gospodarka, globalizacja, religia, obyczaje, etc.; Specyfika kultury polskiej oraz europejskiej na tle kultur innych państw, i kontynentów; Specyfika funkcjonowania kultury akademickiej	Z	0,5	Prezentacja multimedialna na zadany temat

Program studiów cz.2

Obszar: **Ekonomia zmian klimatycznych**

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się

Język obcy	Język obcy	K_U09, K_U10, K_U11, K_K01	<p>Język angielski: Pracownicy, nazwy zawodów i stanowisk; zakres czynności i obowiązków zawodowych; profil działalności firmy; opis produktów i usług; słownictwo związane ze sprzedażą i kupnem, usługami, wyrażenia służące składaniu reklamacji; proces produkcji, etapy; budowanie zespołu, relacje między pracownikami, relacje z przełożonym; regulaminy i zasady; formy zatrudnienia, prowadzenie własnej działalności gospodarczej; pierwsze spotkania i powitania; prowadzenie rozmów telefonicznych; kreowanie logo i wizerunku firmy; zarządzanie czasem; spotkania i zebrania służbowe, tele i videokonferencje; delegowanie zadań i obowiązków; doświadczenie zawodowe, osiągnięcia zawodowe, rynek pracy; proces rekrutacji, rozmowy o pracę, kariera zawodowa; reklama produktów i usług; specyfikacje techniczne produktu; wygląd i projektowanie produktu, przedmiotów użytkowych i budynków; strój służbowy, ubrania i moda; wygląd i ubiór, przymiotniki opisujące charakter i osobowość, cechy charakteru przydatne w pracy; korzystanie z różnych środków transportu, dojazd do pracy; opis miejsca zamieszkania, wielkie i atrakcyjne miasta, życie, problemy i czas wolny w mieście; podróżowanie, informacja turystyczna, podróże służbowe, noclegi, problemy podczas podróżowania, w hotelu; wycieczki, zwiedzanie, orientacja w terenie, atrakcje turystyczne; dziedzictwo kulturowe, komunikacja interkulturowa, szok kulturowy; wydarzenia kulturalne, rozrywkowe, rekreacyjne i korporacyjne, targi i wystawy, eventy; praca poza granicami kraju; zainteresowania, słownictwo związane ze sposobami spędzania wolnego czasu; posiłki, nawyki żywieniowe, diety, przygotowywanie i zamawianie posiłków oraz napojów, posiłki poza domem; zmiany zachodzące w stylu życia i pracy, ich tempo i wpływ na człowieka, zachowanie równowagi między życiem prywatnym i zawodowym, bycie asertywnym; słownictwo związane z odkryciami i wynalazkami; innowacje i rozwiązania technologiczne, nazwy urządzeń elektronicznych i gadżetów, słownictwo związane z korzystaniem z urządzeń elektronicznych i Internet, technologie informacyjno-komunikacyjne, media społecznościowe, ich wykorzystywanie przez firmy, profil zawodowy w mediach społecznościowych; bezpieczeństwo w sieci; słownictwo związane z zachowaniem proekologicznym, zagrożeniem i ochroną środowiska naturalnego użytkowaniem wody, energii; pieniądze i finanse, oszczędzanie i wydawanie pieniędzy, rozliczenia finansowe; opisywanie tendencji, trendów i zmian, relacje przyczynowo-skutkowe; opisywanie wykresów; wystąpienia publiczne, elementy prezentacji, udane i nieudane prezentacje</p>	Zo	6	<p>praca pisemna Test gramatyczny; test leksykalny; wypowiedź ustna; udział w dyskusji; odgrywanie ról; zadania na zrozumienie tekstu pisanego; zadania na zrozumienie tekstu słuchanego; wykonanie zadań w modułach językowych na platformie edukacyjnej</p>
		<p>Język niemiecki: Świętowanie z kolegami; Co możemy podarować?; Wszystko dobrze zaplanowane; Nowe mieszkanie; Gdzie co postawić?; wohin?; Gdzie co stoi?; wo?; Kształcimy się jako ...; Jak do tego doszło?; opowiadanie; Prezentacja firmy; Hotline-office; Obsługa klienta; Reklamacje; Usługi; Nasze zlecenie dla Pana/Pani; Zarządzamy Państwem budynkiem; Podróż służbowa do ...; Zwiedzamy miasto; W hotelowej recepcji; Artykuł reklamowy; Reklama; Jaka jest Państwa oferta?; Dresscode; Przekwalifikowanie i dalsze kształcenie; Czas na spotkanie; Spotkania biznesowe; Branże i produkty; Sektory gospodarki; Praca i zdrowie; Zwolnienie lekarskie w pracy; Przedsiębiorstwa przedstawiają się; Jaka jest forma prawna?; Pozostawianie wiadomości; Planowanie targów; Targi w Niemczech; Przetwarzanie zlecenia; Gwarancja i rękojmia; Wystawianie rachunku; Konflikt w teamie; Dobra komunikacja interpersonalna; Udzielanie urlopu; Doradzanie klientom; Pozyskiwanie klientów; Oferta pracy; Poszukiwanie pracy; Życiorys; Rozmowa kwalifikacyjna; Modele czasu pracy; Umowa o pracę; Handel w okresie przejściowym; Komunikacja wewnętrzna; Giełda i kurs akcji; System ubezpieczeń w Niemczech; Nowy produkt i strategię reklamy; Gdy projekt zawodzi.: sposoby rozwiązywania konfliktów; Moje prawa w pracy; Walka czy współpraca?; Szlaki komunikacyjne; Kalkulowanie transportu; Rozumienie międzynarodowych warunków handlowych</p>	Zo	6		

Program studiów cz.2

Obszar: **Ekonomia zmian klimatycznych**

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się						
			<p>Język rosyjski: Pracownicy, nazwy zawodów i stanowisk; zakres czynności i obowiązków zawodowych; profil działalności firmy; opis produktów i usług; słownictwo związane ze sprzedażą i kupnem, usługami, wyrażenia służące składaniu reklamacji; formy zatrudnienia, prowadzenie własnej działalności gospodarczej; pierwsze spotkania i powitania; prowadzenie rozmów telefonicznych; kreowanie logo i wizerunku firmy; zarządzanie czasem; spotkania i zebrania służbowe, tele i videokonferencje; doświadczenie zawodowe, osiągnięcia zawodowe, rynek pracy; proces rekrutacji, rozmowy o pracę, kariera zawodowa; człowiek: wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, emocje, zdrowie, rodzina, życie towarzyskie, czas wolny, jedzenie; otoczenie człowieka: dom i wyposażenie, miasto, wieś, szkoła i praca; rozrywka i czas wolny: książki, kino, teatr, muzyka, sztuka, wystawy, muzea, media; podróże: turystyka, środki transportu; sport i dyscypliny sportowe; edukacja; zdrowie: części ciała, choroby, ubezpieczenie medyczne, wizyty u lekarza; praca: ogłoszenia o pracę, rekrutacja, rozmowy o pracę, opisy stanowisk; zakupy i usługi; języki obce; technologie informacyjne i komunikacyjne; świat przyrody: pogoda, katastrofy naturalne, ochrona środowiska, fauna i flora; państwo i społeczeństwo: prawo i przestępczość, normy społeczne, problemy społeczne i ekonomiczne</p>	Zo	6	
	Język obcy specjalistyczny	K_U09, K_U10, K_U11, K_K01	<p>Podstawowe czynności logistyczne; Podstawowe definicje w logistyce; Logistyka i zarządzanie logistyczne; łańcuch dostaw; Zamówienia i dostawy; Sprzęt do załadunku towaru; Magazynowanie; Znakowanie i załadunek towaru; Rodzaje i środki transportu; Problemy w transporcie; Ruch towarowy; Znaki drogowe; Podstawowe pojęcia związane z transportem drogowym; Ubezpieczenie, Liczby, ułamki zwykłe i dziesiętne, Rodzaje wykresów, Opis zmian i trendów, Interpretacja danych, Analiza danych - czytanie ze zrozumieniem, Stanowiska pracy, Główna role kierownicze, Marketing, Negocjacje, Podstawowe definicje w ekonomii, Zakładanie własnej firmy, Wydajność firmy, Rynek finansowy, Sprawozdania finansowe, Zmiany na rynku</p>	Z	2	Testy na platformie zdalnego nauczania
Kultura fizyczna	Wychowanie fizyczne (studia stacjonarne*)	K_U11, K_U12, K_K01	Gry zespołowe; Zajęcia ogólnego rozwoju z elementami koszykówki, siatkówki, piłki ręcznej, piłki nożnej, unihokeju; Fitness	Z	0	Test; samoocena, analiza, obserwacja
Filozofia praktyczna	Etyka	K_W05, K_W07, K_K03	Etyka jako nauka; Teleologizm w etyce; Norma moralna; Osoba jako źródło moralności; Sumienie jako norma moralności; Etyka wobec wyzwań współczesności	Zo	0,5	Praca zaliczeniowa – esej; kolokwium
Elastyczne kształcenie	Wprowadzenie do informacji naukowej	K_W06, K_W09, K_U11, K_K02	Pojęcie informacji i jej zastosowanie w nauce; Źródła informacji naukowej; Katalogi i bibliograficzne bazy danych; Bazy nauki; Licencjonowane bazy wiedzy online; Otwarte repozytoria; Wyszukiwanie informacji w sieci Internet; Korzystanie z serwisów tematycznych; Korzystanie z wyszukiwarek naukowych; Użytkowanie multiwyszukiwarek; Korzystanie z bibliotecznych systemów informacyjno-wyszukiwawczych	Z	1	Test na platformie zdalnego nauczania
	Szkolenie biblioteczne	K_W06, K_K02	System informacyjno-biblioteczny WSG; Biblioteka Główna WSG (lub biblioteki filialne) i jej zbiory w Internecie; Katalogi on-line; Udostępnianie zbiorów; Bazy danych	Z	0	Test na platformie zdalnego nauczania
	Pierwsza pomoc przedmedyczna	K_U05, K_U07, K_U11,	Resuscytacja krążeniowo-oddechowa – algorytmy postępowania; Poszkodowany nieprzytomny; Niedrożność oddechowa; Stany zagrożenia życia związane z układem nerwowym. Objawy i postępowanie; Choroby i stany nagłe wymagające udzielenia pomocy związane z układem oddechowym, z układem krążenia. Objawy i postępowanie; Odmrożenia, oparzenia termiczne, oparzenia chemiczne, porażenie prądem elektrycznym; Rodzaje ran i ich zaopatrzenie, krwotoki; Urazy narządu ruchu, głowy, kręgosłupa; Postępowanie w różnych stanach zagrożenia życia i chorobach. Objawy i postępowanie	Z	1	Test; zadania; obserwacja pracy studentów podczas realizacji ćwiczeń, ocena oraz analiza wykonanych zadań praktycznych
	Specjalistyczne systemy informatyczne	K_U03, K_U06, K_U11, K_K01	Praca z mapami cyfrowymi, programami typu TMS oraz giełdą transportową	Z	1	Wykonywanie zadań indywidualnie

Program studiów cz.2

Obszar: **Ekonomia zmian klimatycznych**

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się						
	Kultura języka polskiego	K_U09, K_U10, K_K01, K_K02	Kształcenie umiejętności słuchania, mówienia, czytania i pisania w ramach tematyki związanej z życiem co-dziennym i podstawowymi kontaktami społecznymi – nawiązywanie i podtrzymywanie kontaktu w sytuacjach oficjalnych i nieoficjalnych, udzielanie informacji na temat własnej osoby, robienie zakupów, korzystanie z usług gastronomicznych, sportowych i noclegowych, wyrażanie podstawowych potrzeb w w/w sytuacjach.	Zo	4	Pisemne testy kontrolne, ustne odpowiedzi sprawdzające znajomość gramatyki i słownictwa; pisemne wypowiedzi w ramach zadań domowych, pracy na zajęciach; krótkie wypowiedzi pisemne; praca domowa, praca na zajęciach, pisemne testy kontrolne sprawdzające umiejętność czytania ze zrozumieniem; samoocena, obserwacja; ocena aktywności i zaangażowania na zajęciach, obserwacja pracy w parach lub grupach
	Matematyka	K_W06, K_U01, K_U03, K_U07, K_U11, K_K01	Semestr I: Macierze (Określenie macierzy, notacje, wymiar, działania, kryteria wykonalności, własności działań. Macierz schodkowa – określenie, konstrukcja. Użyteczność macierzy w życiu gospodarczym i społecznym; Działania na macierzach, kryteria wykonalności, własności działań; Macierz schodkowa – sprowadzanie macierzy do macierzy schodkowej; Użyteczność macierzy w życiu gospodarczym i społecznym- przykłady). Wyznaczniki: (Określenie wyznacznika macierzy, notacja, kryteria istnienia, sposoby obliczania, własności wyznaczników. Macierz odwrotna – określenie, notacja, własności, sposoby wyznaczania; Obliczanie wyznaczników macierzy, kryteria istnienia, sposoby obliczania, własności wyznaczników; Obliczanie macierzy odwrotnej.). Rząd macierzy (Określenie, notacja, wyznaczanie; Rząd macierzy schodkowej) Układy równań liniowych (Macierzowa notacja układu równań liniowych; Twierdzenie Cramera - układy kramerowskie; Twierdzenie Kroneckera-Capelle'go – układy oznaczone, nieoznaczone i sprzeczne; Rozwiązywanie kramerowskich układów równań liniowych – metoda wzorów Cramera, metoda macierzy odwrotnej, metoda eliminacji Gaussa-Jordana; Macierz Leontiefa). Ciągi liczbowe (Określenie, notacja; Ciągi w ekonomii – procent składany, dyskonto proste i składane, nominalna i efektywna, stopa procentowa, strumień pieniędzy; Granica ciągu liczbowego – określenie, interpretacja, własności, sposoby obliczania; Liczba e – określenie, zastosowania jako podstawa potęgi, jako podstawa logarytmu; obliczanie granic ciągów z zastosowaniem liczby e, zastosowania jako podstawa potęgi i jako podstawa logarytmu). Semestr II: Funkcja jednej zmiennej (Funkcje występujące w ekonomii – wielomiany, funkcja wykładnicza, funkcje Törnquista; funkcja Pareta, funkcja logistyczna - wzory, wykresy, czytanie wykresów, własności; Granica funkcji w punkcie; Ciągłość funkcji – określenie, interpretacja geometryczna). Pochodna funkcji jednej zmiennej (Określenie, notacja, interpretacja geometryczna, kryteria istnienia; Elementy rachunku marginalnego – wartość krańcowa, elastyczność; Własności pochodnej – obliczanie pochodnych, pochodna funkcji złożonej; Zastosowanie pochodnej do badania monotoniczności funkcji; Ekstremum lokalne funkcji – określenie, zastosowanie pochodnej do wyznaczania ekstremum lokalnego funkcji; Ekstremum globalne funkcji – określenie, wyznaczanie). Całka pojedyncza nieoznaczona (Określenie, notacja, własności; Sposoby obliczania całki nieoznaczonej – metoda podstawiania, metoda całkowania przez części, całkowanie funkcji wymiernej). Całka pojedyncza oznaczona: (Określenie, notacja, kryteria istnienia, własności; Sposoby obliczania; Zastosowanie całki pojedynczej oznaczonej w ekonomii – wartość średnia w ekonomii, zasób, zysk osiągnięty z eksploatacji). Funkcje wielu zmiennych (określenie, notacja, iloczyn kartezjański zbiorów, interpretacja geometryczna; Pochodne cząstkowe – sposób obliczania; Ekstremum funkcji wielu zmiennych – ekstrema lokalne i warunkowe). Całka podwójna – sposób obliczania, interpretacja.	Zo /Zo /E / Zo	8,5	prace pisemne, testy, udział w dyskusji, analiza informacji na zadany temat, wykonywanie zadań indywidualnie lub grupowo , obserwacja, wykonywanie zadań grupowo, egzamin

Program studiów cz.2

Obszar: **Ekonomia zmian klimatycznych**

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się

Mikroekonomia	K_W01, K_W02, K_W03, K_U01, K_U02, K_U07, K_U09, K_K01	Podaż, popyt : elastyczność i zastosowanie (Cenowa elastyczność popytu i podaży; Zastosowanie elastyczności cenowej w istotnych obszarach gospodarczych); Popyt i zachowanie konsumenta (Teoria wyboru i użyteczności, Efekt substytucji i dochodowy, Produkcja i organizacja, Teoria produkcji i produktywności krańcowej); Analiza kosztów produkcji; Analiza rynków doskonale konkurencyjnych; Konkurencja niedoskonała i monopol; Konkurencja niedoskonała i oligopol; Rynki czynników produkcji: ziemi, kapitału i pracy; Obliczanie elastyczności popytu i podaży; Wybór optymalny konsumenta; Znaczenie linii ograniczenia budżetowego konsumenta; Rodzaje i struktura kosztów w przedsiębiorstwie oraz funkcja kosztu całkowitego przedsiębiorstwa; Obliczanie wielkości krańcowych (krańcowej produktywności kapitału, produktywności krańcowej pracy, krańcowego produktu pracy, krańcowego produktu kapitału); Ustalanie utargu kosztów i wyniku finansowego przedsiębiorstwa oraz ustalanie równowagi przedsiębiorstwa; Działanie przedsiębiorstwa w warunkach konkurencji doskonałej i w warunkach monopolu; Istota niedoskonałości rynku	E / Zo	7	Test, prace pisemne, analiza wybranego problemu, wykonowanie zadań indywidualnie lub grupowo, dyskusja
Prawo cywilne	K_W05, K_W07, K_U04, K_K02	Pojęcie prawa cywilnego (Miejsce prawa cywilnego w gałęzi prawa. Podstawowe zasady prawa cywilnego ich ewolucja. Systematyka prawa cywilnego. Źródła polskiego prawa cywilnego); Stosowanie prawa cywilnego, jego wykładnia i problem analogii (Pojęcie i elementy stosunku cywilno – prawnego; Rodzaje stosunków cywilno – prawnych; Prawo podmiotowe i jego istota; Rodzaje praw podmiotowych, ich nabycie i utrata, wykonywanie praw podmiotowych; Kolidzja i zbieg praw podmiotowych oraz ich rozstrzygnięcia); Osoby fizyczne i prawne w systemie prawa cywilnego (Zdolność prawna osób fizycznych, jej początek i koniec; Zdolność do czynności prawnych i przesłanki mające wpływ na jej zakres; Stan cywilny i stan osobisty osoby fizycznej; Dobra osobiste osoby fizycznej i ich ochrona; Pojęcie osoby prawnej i jej rodzaje); Pojęcie czynności prawnej i rodzaje czynności prawnych (Treść czynności prawnych; Rodzaj czynności prawnych; Elementy czynności prawnej; Pojęcie rzeczy, części składowej i przynależności; Oświadczenia woli; Forma czynności prawnej); Pojęcie rzeczy, części składowej i przynależności (Rodzaje rzeczy; Nieruchomości i ich rodzaje; Przedsiębiorstwo, jego definicja i gospodarstwo rolne; Mienie i jego ochrona); Prawa rzeczowe (Własność i ograniczenia; Księgi wieczyste; Służebność; Hipoteka; Zastaw; Zasiedzenia i przemilczenie; Współwłasność); Umowa jako czynność prawna (Elementy umów; Rodzaje umów; Strony umowy; Pełnomocnictwo; Zaliczka a zadatek); Wybrane umowy cywilnoprawne i ich charakterystyka (Umowa sprzedaży; Umowa dzierżawy; Umowa najmu; Umowa pożyczki; Umowa spedycji; Umowa darowizny; Umowa użyczenia)	E	3	Test
Statystyka opisowa	K_W06, K_U01, K_U02, K_U03, K_U07, K_K01	Pojęcie i metoda statystyki, źródła danych statystycznych; Rozkład empiryczny jednej zmiennej i jego charakterystyki (miary tendencji centralnej; miary rozproszenia; miary asymetrii; miary koncentracji); Szeregi czasowe i analiza dynamik zjawisk (indeksy indywidualne i zespolowe, średnia geometryczna, trend i sezonowość); Związki przyczynowe i korelacyjne; Analiza korelacji dwóch zmiennych (tablica korelacyjna; miara niezależności chi-kwadrat, współczynnik korelacji: Czuprowa, Yule'a, Pearsona, Spearmana; Budowa szeregu wyliczającego i rozdzielczego; Miary tendencji centralnej; Miary rozproszenia; Miary asymetrii i koncentracji); Szeregi czasowe i analiza dynamiki zjawisk; Analiza współzależności zmiennych losowych	E / Zo	4	Test; Kolokwium; Obserwacja

Program studiów cz.2

Obszar: **Ekonomia zmian klimatycznych**

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się

	Podstawy makroekonomii	K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W06, K_W08, K_U01, K_U02, K_U07, K_K01	<p>Wprowadzenie do makroekonomii (Zasoby, strumienie, zasady agregacji; Model ruchu okrężnego w gospodarce; Czynniki wpływające na gospodarkę); Podstawowe kategorie i pojęcia makro (Gospodarka narodowa, Podaż globalna i popyt globalny, Kategorie: PKB, PNB, PNN, dochód narodowy metody obliczania, Poziom rozwoju, dobrobyt społeczny); Determinanty dochodu narodowego (Pojęcie i mechanizm równowagi, Funkcja konsumpcji i oszczędności, Równowaga w uproszczonym modelu gospodarki, Równość oszczędności i planowanych inwestycji, Mnożniki, Równowaga w rozwiniętym modelu gospodarki); Budżet państwa (Pojęcie i funkcje budżetu państwa; Podatki jako dochody budżetu państwa; Wydatki budżetu państwa; Mnożnik zrównoważonego budżetu; Automatyczne stabilizatory koniunktury; Deficyt budżetowy i dług publiczny); Pieniądz (Geneza pieniądza i jego funkcje; Czynniki determinujące popyt na pieniądz; Motywy trzymania pieniądza; Zasoby pieniądza; Koszt posiadania pieniądza); System pieniężno-kredytowy (Funkcje banków; Kreacja pieniądza przez banki. Mnożnik pieniężny; Bank centralny; pojęcie i funkcje; Instrumenty kontroli podaży pieniądza; Banki komercyjne a podaż pieniądza; Czynniki wpływające na podaż pieniądza; Równowaga na rynku pieniężnym); Bezrobocie (Rynek pracy, popyt i podaż na rynku pracy, równowaga na rynku pracy; Rodzaje bezrobocia (dobrowolne, przymusowe, naturalne, frykcyjne i strukturalne, klasyczne i koniunkturalne); Przyczyny bezrobocia; Społeczne i indywidualne koszty i korzyści z bezrobocia; Bezrobocie w Polsce i wybranych krajach; Przeciwdziałanie bezrobociu; Oddziaływanie państwa na rynek pracy); Inflacja (Pojęcie inflacji, mierzenie inflacji; Przyczyny inflacji - kosztowe, popytowe i monetarne; Społeczno-ekonomiczne skutki inflacji; Inflacja a bezrobocie, krótkookresowa krzywa Phillipsa; Długookresowa krzywa Phillipsa; Sposoby walki z inflacją); Wzrost gospodarczy (Pojęcie wzrostu, tempo wzrostu; Jednoczynnikowe i wieloczynnikowe modele wzrostu; Postęp techniczny); Cykl koniunkturalny (Definicja cyklu koniunkturalnego; Rodzaje wahań cyklicznych; Teorie wahań cyklicznych); Model IS - LM (Równowaga na rynku towarowym i pieniężnym w gospodarce zamkniętej); Polityka fiskalna i monetarna w gospodarce zamkniętej)</p>	E / Zo	7	Test, prace pisemne, analiza wybranego problemu, wykonowanie zadań indywidualnie lub grupowo, dyskusja
--	------------------------	--	---	--------	---	--

Program studiów cz.2

Obszar: **Ekonomia zmian klimatycznych**

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się						
Przedmioty podstawowe	Podstawy rachunkowości	K_W02, K_W03, K_W06, K_W07, K_W10, K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_K01, K_K02, K_K03, K_K04	Podstawy prawne rachunkowości: MSR/MSSF, UoR, KSR, Polityka rachunkowości, wydana zarządzeniem kierownika jednostki; Rachunkowość Finansowa (RF), Rachunkowość zarządcza (RZ), Rachunkowość podatkowa; Odpowiedzialność za rachunkowość; Co obejmuje Rachunkowość w świetle UoR (art. 3); Nadrzędne zasady rachunkowości; Główny produkt Rachunkowości – sprawozdanie finansowe jednostek podlegających badaniu przez biegłych rewidentów, nie podlegających badaniu i mikroprzedsiębiorstw (wyszczególnić poszczególne części sprawozdania finansowego (bilans, RZiS itd.)); Bilans – definicja, wyjaśnienie poszczególnych pozycji w Aktywach i Pasywach; Zestawienie obrotów i sald, tzw. Bilans próbny; Konta księgowe i zasady ich funkcjonowania: bilansowe, wynikowe, korygujące, syntetyczne (tzw. Konta księgi głównej), analityczne (tzw. Konta ksiąg pomocniczych), pozabilansowe; Zakładowy Plan Kont (ZPK) – minimalny układ dla sporządzenia sprawozdania finansowego; Konta bilansowe i ich powiązanie z bilansem, pojęcie obrotów konta oraz salda debetowego i kredytowego; RZiS: wariant kalkulacyjny, wariant porównawczy – cel sporządzenia, wyjaśnienie poszczególnych pozycji w RZiS; Konta wynikowe: kosztowe i przychodowe, ich powiązanie z RZiS wariant porównawczy i kalkulacyjny; Klasyfikacja kosztów; Koszt, wydatek, nakład; Klasyfikacja przychodów; Dowody księgowe; Inwentaryzacja; Co się składa na księgi rachunkowe (Art. 13.1. UoR); 4 typy operacji gospodarczych i ich wpływ na bilans, począwszy od założenia spółki z o.o.; Nadzędne zasady rachunkowości; Sporządzenie bilansu na podstawie zestawienia sald kont syntetycznych, występujących w przedsiębiorstwie; Księgowanie wartości niematerialnych i prawnych; Księgowanie środków trwałych i ich umorzenia oraz amortyzacji (ONTE); Księgowanie: krótkoterminowe aktywa finansowe; Księgowanie różnic inwentaryzacyjnych; Księgowanie od bilansu do bilansu, w tym: zestawienie obrotów i sald (w domu w EX-CEL), zamknięcie kont, sporządzenie RZiS	E / Zo	5	Prace pisemne, testy, sprawdziany, raport z realizacji projektu, wypowiedzi ustne; Udział w dyskusji, analiza informacji na zadany temat, projekty, wykonywanie zadań indywidualnie lub grupowo itp.; samoocena (ustna/pisemna), ocena koleżeńska / nauczycielska, obserwacja, portfolio, studia przypadków, itp
	Podstawy zarządzania	K_W01, K_W03, K_W04, K_W10, K_U05, K_U08, K_U09, K_K03, K_K04	Ewolucja poglądów na zarządzanie (Poglądy przedstawicieli szkoły klasycznej; Poglądy przedstawicieli szkoły behawioralnej; Rozwój szkoły ilościowej; Współczesne poglądy na zarządzanie; Koncepcje i metody zarządzania); Cechy i znaczenie organizacji (Cele organizacji; Otoczenie i zasoby organizacji; Mierniki i kryteria oceny efektywności działań; Analiza mikro i makrooczenia organizacji); Planowanie jako funkcja kierownicza (Planowanie operacyjne i strategiczne; Proces planowania; Rodzaje i cechy planów; Procedura tworzenia planu; Strategie zarządzania organizacjami, Analiza SWOT); Organizowanie jako funkcja kierownicza (Elementy organizacji; Wyznaczniki organizacji; Typologia struktur organizacyjnych; Delegowanie uprawnień kierowniczych; Procedury organizacyjne; Organizacja pracy własnej, Analiza wybranej struktury organizacyjnej); Proces podejmowania decyzji kierowniczych (Pojęcie decyzji, elementy procesu podejmowania decyzji; Typologia decyzji; Racjonalność decyzji kierowniczych; Analiza przyczynowo – skutkowa; Informacja i proces komunikacji w podejmowaniu decyzji; Techniki decyzyjne; Technologie informacyjne wspierające decyzje w zarządzaniu); Motywowanie jako funkcja kierownicza (Przeгляд teorii motywacji – teorie potrzeb, teorie procesu; Czynniki motywowania płacowe i pozapłacowe); Style kierowania (Rodzaje stylów kierowania – podejście klasyczne i sytuacyjne; Elastyczność stylów kierowania; Organizacja pracy własnej kierownika); Kontrolowanie jako funkcja kierownicza (Proces kontroli; Znaczenie kontroli; Rodzaje kontroli; Procedury kontrolne – kontrola operacyjna i strategiczna; Związek planowania i kontroli); Kultura organizacyjna (Pojęcie kultury organizacji; Czynniki kształtujące kulturę; Poziomy kultury organizacyjnej; Rodzaje kultur i sposoby ich identyfikacji)	E / Zo	3	Test, kolokwium, case study, dyskusja, testy kierownicze, przygotowanie projektu, ocena nauczyciela

Program studiów cz.2

Obszar: **Ekonomia zmian klimatycznych**

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się						
Ekometria	K_W04, K_W06, K_U02, K_U03, K_U06, K_K01, K_K02	Przedmiot ekonometrii. Podstawowe pojęcia ekonometryczne (Przedmiot ekonometrii, powiązania z innymi naukami ekonomicznymi. Zależności przyczynowe w ekonomii. Pojęcie modelu ekonometrycznego. Klasyfikacja modeli ekonometrycznych. Zapisy: w postaci równania regresji oraz macierzowy liniowego modelu ekonometrycznego. Modele potęgowe i wykładnicze.); Etapy budowy modelu ekonometrycznego (Dobór zmiennych objaśniających do modelu. Metody a priori i a posteriori. Dobór postaci analitycznej modelu); Liniowy jednorównaniowy model ekonometryczny (Klasyczna metoda najmniejszych kwadratów jako narzędzie estymacji parametrów strukturalnych oraz parametrów struktury stochastycznej modelu. Konsekwencje niespełnienia założeń KMNK); Elementy statystycznej i ekonomicznej weryfikacji modelu (Wybrane wskaźniki dopasowania modelu oraz testy statystyczne); Prognozowanie na podstawie jednorównaniowego modelu ekonometrycznego (Klasyczna predykcja ekonometryczna. Prognozowanie na podstawie modelu trendu liniowego); Istota, cel, przedmiot badań operacyjnych (Zagadnienie programowania liniowego. Program pierwotny i dualny, interpretacja zmiennych decyzyjnych i parametrów modelu. Zastosowania ekonomiczne); Metoda graficzna w rozwiązywaniu prostych zagadnień PL; Istota i etapy metody simpleks	E / Zo	4	Test, kolokwium zaliczeniowe	
Finanse	K_W01, K_W03, K_W07, K_W10, K_U01, K_U02, K_U07, K_K04	Podstawy finansów (Pojęcie oraz ogólna charakterystyka finansów. Funkcje finansów.; Charakterystyka systemu finansowego. Typologia systemów finansowych; Finanse a inne nauki; Charakterystyka współczesnego pieniądza; Podstawy bankowości. Funkcje banku centralnego i banków komercyjnych; System ubezpieczeń społecznych oraz system emerytalny w Polsce; Pojęcie rynku finansowego. Podstawy funkcjonowania oraz segmenty rynku.; Polityka fiskalna; Finanse przedsiębiorstw – wprowadzenie; Miary oceny kondycji finansowej banków; Ubezpieczenia społeczne-dokumentacja rozliczeń z ZUS, e-administracja, przykłady rozliczeń; Rodzaje podatków, deklaracje podatkowe - przykłady); Finanse publiczne (Zasady konstrukcji budżetu państwa; Elementy budżetu; Źródła dochodów budżetu państwa; Źródła dochodów jednostek samorządu terytorialnego; Rodzaje wydatków budżetu państwa; Rodzaje wydatków jednostek samorządu terytorialnego; Analiza przykładowego budżetu jednostki administracyjnej; Różnice między finansami państwa a budżetami jednostek samorządu terytorialnego; Klasyfikacja dochodów i wydatków finansów państwa oraz dochodów i wydatków jednostek samorządu terytorialnego); Rynki finansowe (Klasyfikacja rynków finansowych; Instrumenty finansowe i ich wycena; Uczestnicy rynków finansowych; Formy finansowania (kredyty, leasingi, faktoring, papiery wartościowe); Segmenty rynku finansowego – rynek pieniężny, walutowy, emerytalny, ubezpieczeniowy, funduszy inwestycyjnych, kapitałowy; Modele rynku kapitałowego w zakresie wyceny zyskowności instrumentów; Metody zarządzania portfelem inwestycyjnym; Miary efektywności rynków giełdowych); Podstawy finansów przedsiębiorstw (Gospodarka finansowa przedsiębiorstwa (decyzje finansowe, decyzje inwestycyjne, struktura i koszt kapitału, gospodarowanie majątkiem obrotowym i jego finansowanie, finansowanie działalności innowacyjnej przedsiębiorstw, kontrola a własność w przedsiębiorstwie); Polityka kredytu kupieckiego (zarządzanie należnościami i zobowiązaniami przedsiębiorstwa, krótkoterminowe finansowanie, finansowa odpowiedzialność przedsiębiorstwa w stosunkach umownych); Modelowanie finansowe (modele wspomagające podejmowanie decyzji inwestycyjnych, modele planowania finansowego) – wprowadzenie do budżetowania; Systemy podatkowe (reakcje przedsiębiorców i gospodarstw domowych na opodatkowanie, strategie podatkowe przedsiębiorstw i grup kapitałowych, cło i system celny, systemy podatkowe i ich harmonizacja); Budżetowanie przychodów i kosztów; Planowanie finansowe w oparciu o bilans, rachunek wyników, cash-flow; Analiza wskaźnikowa KPI; Wyznaczanie progów rentowności BEP; Zrównoważona Karta Wyników).	E / Zo	6,5	Test, prace pisemne, kolokwium, dyskusja	

Program studiów cz.2

Obszar: **Ekonomia zmian klimatycznych**

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się						
Marketing	K_W01, K_W03, K_W04, K_W10, K_U02, K_U07, K_U12, K_K04	Pojęcie i elementy marketingu (Definiowanie marketingu; Koncepcja marketingu - mix; Marketing jako proces społeczny i zarządczy; Funkcje marketingu; Marketing tradycyjny i nowoczesny); Segmentacja i typologia rynków (Zachowania nabywców, Proces zakupu, Segmenty i nisze rynkowe, Kryteria segmentacji i wybór rynku docelowego); Strategia produktu (Pojęcie produktu; Klasyfikacja produktów; Struktura produktu; Cykl życia produktu; Zarządzanie portfelem produktów; Marka; Opakowanie); Strategia dystrybucji (Pojęcie i funkcje dystrybucji; Rodzaje i zasady kształtowania kanałów dystrybucji; Fizyczna dystrybucja towarów; Decyzje podejmowane w kanałach dystrybucji); Strategia cen (Składniki decyzji cenowych; Sposoby kalkulacji cen; Polityka cenowa; Możliwości stosowania cen jako aktywnych czynników marketingowych); Strategia promocji (Promocja – mix; Reklama; Sprzedaż osobista; Promocja sprzedaży; Public relations; Zasady tworzenia kampanii promocyjnej); Marketing partnerski (Podstawowe zasady marketingu partnerskiego; Nawiązywanie i utrzymywanie trwałych relacji z klientami i innymi uczestnikami otoczenia; Strategie CRM); Identyfikacja orientacji marketingowej organizacji; Segmentacja – identyfikowanie segmentów i nisz rynkowych; Analiza programu marketingowego – koncepcja produktu ceny, dystrybucji, promocji, marketing usług	E / Zo	3	Test; analiza informacji na zadany temat, case study, udział w dyskusji	
Podstawy logistyki	K_W04, K_W08, K_W10, K_U01, K_U02, K_K01	Pojęcia podstawowe; Procesy logistyczne; Systemowe podejście do logistyki; System logistyczny w cyklu racjonalnego działania; Infrastruktura logistyczna przedsiębiorstwa; Planowanie potrzeb materiałowych; Metody optymalizacji strumieni materiałowych; Koszty logistyczne; Zarys metodologii modelowania systemów logistycznych; Obsługa logistyczna stanowisk roboczych; Zadania systemu logistycznego; Planowanie logistyczne; Definiowanie wymagań systemów logistycznych; Modelowanie łańcucha dostaw; Informacja w zarządzaniu logistycznym; Informatyzacja procesów logistycznych; Automatyczna identyfikacja w logistyce; Zastosowanie technologii informatycznych w zarządzaniu relacjami w logistyce; Transport jako proces logistyczny	E / Zo	3,5	Test, kolokwium, case study, analiza informacji na zadany temat; wykonywanie zadań indywidualnie lub grupowo	
Przedmioty kierunkowe i obszarowe						
Polityka społeczna	K_W05, K_W08, K_K05	Geneza polityki społecznej (początki polityki społecznej, polityka społeczna w Polsce międzywojennej, polityka społeczna w Polsce po II wojnie światowej); Doktryny i modele polityki społecznej (doktryna liberalna, społeczna nauka Kościoła, doktryna socjaldemokratyczna, doktryna marksistowska, wybrane modele polityki społecznej); Cele, zakres i środki działania polityki społecznej (różne ujęcia celu polityki społecznej, zakres polityki społecznej, środki działania właściwe polityce społecznej, polityka aktywna i pasywna, ograniczenia polityki pasywnej, miejsce polityki społecznej w systemie nauk, Uwarunkowania ekonomiczne i skutki polityki społecznej); Podmioty polityki społecznej (typologia podmiotów polityki społecznej, krajowe podmioty polityki społecznej (podmioty państwowe i organizacje pozarządowe oraz ich rola), międzynarodowe podmioty polityki społecznej); Wykluczenie społeczne (źródła, metody przeciwdziałania); Jakość życia, warunki życia ludności (pojęcie jakości życia, stylu i poziomu życia, ich elementy składowe i metody pomiaru, stopień zaspokojenia potrzeb ludności Polski, minimum socjalne, minimum egzystencji, strefa ubóstwa i sposoby jej ograniczania, standardy socjalne); Społeczne problemy zatrudnienia, bezrobocia i rozwoju kapitału ludzkiego. Kształcenie zawodowe (pojęcie i formy aktywności zawodowej, funkcje zatrudnienia, rynek pracy i jego funkcje, pojęcie i rodzaje bezrobocia, skutki bezrobocia, badania bezrobocia i pomiaru sytuacji na rynku pracy, pojęcie kapitału ludzkiego i działania na rzecz jego rozwoju, system kształcenia zawodowego w Polsce); Społeczne problemy ochrony pracy (pojęcie i zakres ochrony pracy, podstawy prawne ochrony pracy, omówienie poszczególnych elementów systemu ochrony pracy, warunki pracy w Polsce); Czas pracy i czas wolny w polityce społecznej (pojęcie czasu pracy i czasu wolnego i jego funkcje, budżet czasu, czynniki określające wymiar czasu pracy, skracanie czasu pracy na świecie i w Polsce); Pojęcie, zakres i techniki zabezpieczenia społecznego; Ochrona zdrowia (pojęcie zdrowia i ochrony zdrowia, pomiar stanu zdrowia społeczeństwa, uwarunkowania zdrowia, infrastruktura ochrony zdrowia, organizacja i finansowanie ochrony zdrowia, ubezpieczenie zdrowotne); Ubezpieczenia społeczne (pojęcie i zakres ubezpieczeń społecznych, różne rozwiązania systemowe, ubezpieczenia emerytalne i rentowe, ubezpieczenie chorobowe, ubezpieczenie wypadkowe); Pomoc społeczna (geneza pomocy społecznej, pojęcie i zakres pomocy społecznej, organizacja pomocy społecznej w Polsce); Pozostałe świadczenia z zabezpieczenia społecznego (geneza świadczeń rodzinnych; rodzaje świadczeń rodzinnych, zasady ich wypłaty, organizacja i finansowanie); Patologia społeczna (pojęcie i zakres patologii społecznej, sposoby zapobiegania).	Zo	1,5	wypowiedzi ustne (w tym merytoryczny wkład w dyskusje, debaty), interpretacja tekstu, test, zadania, analiza informacji na zadany temat, samoocena, praca grupowa	

Program studiów cz.2

Obszar: **Ekonomia zmian klimatycznych**

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się						
Moduł: Przedmioty kierunkowe	Analiza ekonomiczna	K_W02, K_W06, K_W10, K_U01, K_U02, K_U03, K_U07, K_K01	Metody analizy ekonomicznej; Analiza dynamiki i struktury bilansu oraz rachunku zysków i strat; Analiza przepływów pieniężnych; Analiza płynności finansowej i zadłużenia; Analiza sprawności zarządzania aktywami; Analiza rentowności. Syntetyczna ocena wyniku finansowego; Analiza czynnikowa wyniku finansowego; Model Du Pont; Analiza gospodarowania majątkiem trwałym; Analiza prognozy rentowności i wspomagania operacyjnego.	E / Zo	5	Test, wykonywanie zadań indywidualnie, prace pisemne, prace domowe, studium przypadku
	Międzynarodowe stosunki gospodarcze	K_W02, K_W03, K_W08, K_K01	Zakres przedmiotu i pojęcie międzynarodowych stosunków gospodarczych; Międzynarodowe stosunki gospodarcze jako nauka; Współczesny handel międzynarodowy; Klasyczne i neoklasyczne teorie handlu międzynarodowego; Rozmiary, struktura, dynamika współczesnego międzynarodowego handlu towarowego; Znaczenie wyposażenia w czynniki produkcji (Twierdzenie Heckschera-Ohlina; Wyrównywanie się cen czynników produkcji; Efekt Stolpera-Samuelsona); Alternatywne teorie handlu międzynarodowego (Korzyści skali a handel międzynarodowy; Koncepcje opóźnienia naśladowczego, cyklu życia produktu; Koncepcja nakładającego się popytu); Skutki wzrostu gospodarczego na handel międzynarodowy; Terms of trade; Źródła wzrostu gospodarczego; Międzynarodowe przepływy kapitału; Międzynarodowe przepływy siły roboczej; Pojęcie, mechanizm działania oraz ekonomiczne skutki cła; Skutki i mechanizmy działania ograniczeń eksportu oraz innych barier pozataryfowych; Wolny handel i protekcjonizm (Tradycyjne i współczesne argumenty za protekcjonizmem; Handel międzynarodowy a ochrona środowiska); Międzynarodowa polityka handlowa (Karty międzynarodowe; Pojęcie, mechanizm powstawania i efekty integracji ekonomicznej); Definicja i struktura oraz równowaga bilansu płatniczego; Pojęcie kursu i rynku walutowego; Mechanizm działania rynku walutowego; Rodzaje transakcji na międzynarodowym rynku walutowym; Czynniki określające poziom kursu walutowego; Parytet siły nabywczej; Cenowy, dochodowy i monetarny mechanizm dostosowawczy; Przyczyny, narzędzia i ograniczenia polityki dostosowawczej; Historia międzynarodowego systemu walutowego; Współczesny system walutowy; Kryzys zadłużeniowy i możliwości jego rozwiązania (Skala problemu zadłużenia; Przyczyny światowego zadłużenia; Zagrożenia płynące z zadłużenia; Możliwe rozwiązania kryzysu zadłużenia); Globalizacja - pojęcie, korzyści i zagrożenia;	E	2	Analiza case study indywidualnie i grupowo; Test
	Ekonomia integracji europejskiej	K_W02, K_W03, K_W04, K_K01, K_K05	Narodziny i rozwój idei jedności europejskiej (Integracja – definicja; Unia Krajów Beneluksu; Europejska Wspólnota Węgla i Stali; Europejska Wspólnota Obronna; Unia Zachodnioeuropejska; Europejska Wspólnota Gospodarcza; Europejska Wspólnota Energii Atomowej (EURATOM); Jednolity Akt Europejski ; Polska w procesie integracji); Instytucje Unii Europejskiej (Rada Europejska; Parlament Europejski; Rada Unii Europejskiej; Komisja Europejska; Trybunał Sprawiedliwości; Trybunał Obrachunkowy; Zadania, role poszczególnych instytucji); Prawo Unii Europejskiej (Prawo pierwotne (statutowe, konstytucyjne), wtórne, umowy międzynarodowe; Zasady prawa; Kryteria kopenhaskie; Kryteria konwergencji); Euro (Strefa Euro, Eurosystem, Europejski Bank Centralny, Europejski system Banków Centralnych; Monety/ banknoty ; Pro-ces wstępowania; Rachunek zysków i strat); Budżet (Cel; Wieloletnie ramy finansowania; Dochody; Wydatki; Zasady budżetowe; Nowa perspektywa budżetowa 2020); Polityka regionalna, strukturalna, spójności (Definicje; Zasady; Cele; Fundusze strukturalne); Europa 2020 (Strategia Lizbońska a Europa 2020; Priorytety; Nadrzędne cele; Projekty przewodnie: Unia innowacji, Młodzież w drodze, Europejska agenda cyfrowa, Europa efektywnie korzystająca z zasobów, Polityka przemysłowa w erze globalizacji, Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia, Europejski program walki z ubóstwem)	Zo	2	Test, dyskusja
	Polityka gospodarcza	K_W02, K_W04, K_W05, K_W08, K_K04, K_K05	Pojęcia i definicje polityki gospodarczej (Polityka gospodarcza jako nauka, Wzrost gospodarczy a rozwój społeczny, Systemy gospodarcze, optimum makroekonomiczne); Cele polityki gospodarczej i zależności między nimi (Standardy polityki gospodarczej, Stabilność cen a stabilność PKB, Krzywa Philipsa i jej modyfikacje); Polityka pieniężna i kursowa (Sztuczna a przystosowawcza polityka pieniężna; Polityka pieniężna w warunkach inflacji; Polityka kursowa. Wspólne obszary walutowe); Polityka fiskalna (Polityka alokacyjna, redystrybucyjna a stabilizacyjna, Aktywna a pasywna polityka budżetowa, Deficyty budżetowe, długi publiczne); Polityka gospodarcza w warunkach globalizacji (Globalizacja rynków finansowych a gospodarki realne, Gospodarka sieciowa)	Zo	2	Praca pisemna Udział w dyskusji Samoocena

Program studiów cz.2

Obszar: **Ekonomia zmian klimatycznych**

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się						
	Gospodarka regionalna	K_W02, K_W03, K_W08, K_K01, K_K05	Podstawowe pojęcia z zakresu gospodarki regionalnej (Gospodarowanie na poziomie regionu, Racjonalność mezoekonomiczna, Region: rozwój regionalny, Strategie niskie i wysokie); Regionalizacja versus globalizacja (Rozwój endogeniczny (regionalny, lokalny), a koncepcja „biegunów wzrostu”, Globalizacja jako napęd „biegunów wzrostu”, Mechanizm globalnego kapitalizmu a szanse osiągnięcia celów społeczno-gospodarczych na poziomie regionu (układu lokalnego)); Dylematy rozwoju regionalnego (Czynniki i bariery rozwoju regionalnego oraz lokalnego, Cechy rozwoju regionalnego. Symptomy regresu regionalnego (wykład właściwy)); Podmioty polityki regionalnej. Cele, zasady oraz instrumenty polityki regionalnej (Problem dóbr publicznych; Podmioty polityki regionalnej (lokalnej) i ich klasyfikacja. Cele oraz zasady polityki regionalnej; Instrumenty i narzędzia polityki regionalnej oraz lokalnej); Doświadczenia oraz praktyka krajów wysokorozwiniętych w zakresie polityki regionalnej (Polityka adaptacyjna a innowacyjna, Polityka interregionalna a intraregionalna); Podstawy finansowe działalności samorządowej w Polsce (Gospodarka budżetowa jednostek samorządu terytorialnego; Dochody i wydatki jednostek samorządu terytorialnego; Równowaga budżetowa, zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego)	Zo	2	Test, prace pisemne, udział w dyskusji
Moduł: Środowisko i ekorozwój	Globalny zrównoważony rozwój	K_W05, K_W07, K_W10, K_U04, K_U05, K_U07, K_K03, K_K05	wpływ globalizacji na społeczną i gospodarczą równowagę; globalizacja a wynagrodzenia, środowisko, rynek pracy; rola wolnego rynku i prywatyzacji; globalizacja a kryzysy międzynarodowe	Zo / Zo	3,5	projekt, dyskusje, debata
	Środowisko a gospodarka	K_W01, K_W02, K_W03, K_W05, K_W08, K_U01, K_U02, K_U07, K_U02, K_K05	Wzajemne relacje: środowisko a gospodarka. Środowisko przyrodnicze (społeczne, prawne i ekonomiczne aspekty wykozystania zasobów naturalnych. Gospodarowanie środowiskiem: fizyczny wymiar, zasoby i czynniki produkcji oraz zasoby odnawialne i nieodnawialne. Podstawy procesów konsumpcji: zaspokajanie potrzeb, konsekwencje konsumpcjonizmu, Zagrożenia środowiskowe (naturalne, antropogeniczne). Teoria ekonomii a ekologia. Rachunek ekonomiczny w ochronie środowiska. Internalizacja ekologicznych efektów zewnętrznych. Wartość środowiska i metody wyceny komponentów środowiska.	Zo / Zo	3	Test, prace pisemne, dyskusja na zajęciach
	Polityka klimatyczna UE i koncepcja europejskiego zielonego ładu	K_W05, K_W07, K_W08, K_U01, K_U04, K_U07, K_U09	Istota polityki ekologicznej. Ekorozwój jako główne ogniwo polityki klimatycznej UE. Polityka klimatyczna UE a teoria ekonomii oraz organizacji i funkcjonowania gospodarka. Cele i zadania oraz kierunki polityki ekologicznej i klimatycznej UE. Instrumenty polityki klimatycznej UE. Organy UE: Europejska Agencja Ochrony Środowiska, Europejski Bank inwestycyjny. Działania UE: różnorodność biologiczna, ochrona gleby, zapewnienie jakości czystej wody i powietrza etc. Europejski Zielony Ład - cele, perspektywy, zagrożenia.	Zo / Zo	3,5	Test, prace pisemne, dyskusja na zajęciach
Moduł: Energia i klimat	Źródła pozyskiwania energii	K_W03, K_W08, K_U07, K_U09, K_K02	Surowce energetyczne - definicje i klasyfikacja. Energetyka konwencjonalna (urządzenia i technika wytwarzania) OZE (urządzenia i techn. wytwarzania). Energetyka niekonwencjonalna (urządzenia i techniki wytwarzania). Kierunki rozwoju energetyki. Bilans energetyczny kraju. OZE jako kierunek zmian na rzecz ekorozwoju. Energia w procesach gospodarowania. Podstawowe obliczenia zapotrzebowania na energię.	Zo / Zo	3	Test, prace pisemne
	Skutki zmian klimatycznych dla gospodarki	K_W01, K_W06, K_W08, K_U01, K_U02, K_U07, K_K02, K_K03	Rodzaje zagrożeń implikowanych zmianami klimatu: powódzie, huragany, pożary, susze, anomalia pogodowe. Omówienie czynników mających pośredni i bezpośredni wpływ na funkcjonowanie gospodarki/gospodarek w wyniku zmian klimatycznych: gospodarka leśna, gospodarka wodna, surowce energetyczne, surowce przemysłowe, transport. Straty i skutki wywołane anomaliami klimatycznymi - długo - i krótkoterminowe rezultaty (deprecjacja kapitału, migracje-odpływ kapitału ludzkiego, obniżenie produktywności).	Zo	3	Test, prace pisemne
	Ekoinwestycje i źródła ich finansowania	K_W02, K_W03, K_W04, K_U01, K_U02, K_U05, K_U07, K_K01, K_K04	Ekonomiczne instrumenty polityki ekologicznej państwa. Międzynarodowe inicjatywy i instytucje wspierające finansowanie inwestycji środowiskowych. Czynniki ESG - kryteria oceny inwestycji pod kątem środowiskowym, społecznym i zarządzania korporacyjnego. Zielona bankowość. Zielony rynek finansowy. Analiza i ocena (wdrożonych) instrumentów finansowania transformacji ekologicznej w Polsce i w innych krajach.	Zo / Zo	5	Kolokwium, praca pisemna, aktywność w czasie zajęć, Indywidualne projekty studenckie - metoda case study
	Funkcjonowanie przedsiębiorstw w warunkach ekorozwoju	K_W02, K_W03, K_W04, K_W07, K_W08, K_W10, K_U01, K_U02, K_U05, K_U07, K_U08, K_K04, K_K05	Strategie środowiskowe przedsiębiorstw. Działania prośrodowiskowe jako strategiczny cel budowania przewagi konkurencyjnej. Droga przedsiębiorstwa do zrównoważonego rozwoju i etapy ewolucji. Korzyści i koszty działań proekologicznych. Rodzaje działań proekologicznych: obniżanie zanieczyszczeń, analiza cyklu życia produktu, zaangażowanie wszystkich przedsiębiorstw łańcucha wytwarzania, feedback konsumenta, logistyka zwrotna. Zewnętrzne i wewnętrzne korzyści działań proekologicznych. Etapy wdrażania innowacji w przedsiębiorstwie. Ewaluacja działań.	Zo / Zo	4	Test, prace pisemne, dyskusja na zajęciach

Program studiów cz.2

Obszar: **Ekonomia zmian klimatycznych**

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się							
Moduł: Przedsiębiorstwo a ekorozwój	Systemy informatyczne w ochronie środowiska	K_W06, K_U03, K_K01	Zasady i procedury dostępu do publicznych zasobów informacyjnych w ochronie środowiska. Zastospwanie zasobów i systemów informatycznych funkcjonujących w ochronie środowiska oraz nabycie umiejętności praktycznej obsługi. Tworzenie,udostępnianie i przetwarzanie informacji w bazach danych. System informacji o ochronie środowiska i jego funkcje. Ogólnie dostępne elektroniczne bazy wiedzy.	Zo	3	Test, ocena pracy na zajęciach	
	Zarządzanie projektami	K_W02, K_W04, K_W06, K_W10, K_U01, K_U04, K_U07, K_U09, K_U12, K_K03, K_K04	Wprowadzenie do zarządzania projektami: pojęcie projektu i jego istota, cykl życia projektu, organizacja projektu. Źródła finansowania projektów: fundusze UE, granty B+R,pozostale. Etapy: tworzenie, weryfikacja, realizacja i zamknięcie projektu (identyfikacja problemów, ewaluacja). Wybrane metody wykorzystywane w procesie zarządzania projektem: identyfikacja zagrożeń i zarządzanie ryzykiem projektu,metody oceny opłacalności, strukturyzacja projektu, planowanie i kontrola czasu, planowanie budżetu i kontrola kosztów, zarządzanie jakością projektu, specyfika zarządzania projektami inwestycyjnymi i projektami miękkimi.	Zo	2,5	Test, dyskusja na zajęciach, zadanie projektowe	
	Tworzenie konsorcjów i spółek projektowych w warunkach "zielonego ładu"	K_W02,K_W03, K_W07,K_W10, K_U01, K_U05, K_U08, K_U12, K_K04, K_K05	Konsorcja i spółki projektowe - definicje, rola, wyzwania. Metodologia i praktyczne aspekty tworzenia konsorcjów i spółek projektowych. Zasady wypełniania opinii o innowacyjności oraz wniosków o dotacje na innowacje. Formy współpracy wielopodmiotowej nauka-biznes-praktyka na przykładzie Grup Operacyjnych. Przykłady innowacji wdrożonych w praktyce. Opracowanie biznesplanów, studium przypadków. Realizacja innowacji w ramach działania „Współpraca” w ramach PROW 2014-2020.	Zo /Zo	4	Przygotowanie projektu konsorcjum. Udział w dyskusji podczas warsztatów.	
	Transfer wiedzy i innowacji w warunkach OZE i ekologii	K_W02, K_W03, K_W04, K_W06, K_W08, K_U09, K_W10, K_U01, K_U02, K_U04, K_U06, K_U09, K_U10, K_U11, K_K01, K_K04	Prawo własności intelektualnej. Metody transferu wiedzy i innowacji w przemyśle i przetwórstwie rolno-spożywcym. Europejski Zielony ład w ramach Programu Horyzont Europa. Prawo własności intelektualnej czyli sprzedaż czy licencja. Transformacja gospodarki UE z myślą o zrównoważonej przyszłości. Realizacja i wdrażanie innowacji w ramach PROW 2014-2020 oraz Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.	E / Zo	5,5	Prace pisemne, udział w dyskusji podczas warsztatów, zadanie projektowe.	
	Broker innowacji oraz sieciowanie w nauce i biznesie	K_W02, K_W03, K_W04, K_Wo5, K_W06,K_W08, K_W09, K_W10, K_U01, K_U02, K_U06, K_U07, K_U09, K_U11, K_K01, K_K04	Zarządzanie wiedzą i innowacjami. Broker innowacji w świecie nauki i biznesu. Źródła i metody pozyskiwania innowacji. Procesy brokeringowe i sieciujące w nauce i biznesie. Zarządzanie know how. Rola i zadania brokera innowacji w transferze wiedzy i komercjalizacji wyników badań. Innowacja jako podstawa rozwoju przedsiębiorstwa.	Zo /Zo	6,5	Test egzaminacyjny, prace pisemne, udział w warsztatach, zadanie projektowe.	
Moduł: Prawo	Międzynarodowe i krajowe prawo ochrony środowiska	K_W03, K_W07, K_U04,K_K02	Prawo ochrony środowiska w systemie prawnym Polski i UE. Źródła prawa ochrony środowiska. Ochrona środowiska w prawie konstytucyjnym. Administracja ochrony środowiska w Polsce i UE. Definicje prawa ochrony środowiska. Prawna problematyka informacji o środowisku. Ochrona środowiska i partycypacja społeczna. Oceny oddziaływania na środowisko. Prawo ochrony przyrody. Prawa emisyjne. Gospodarka odpadami komunalnymi. Gospodarowanie zasobami środowiska w świetle prawa. Prawnofinansowe instrumenty ochrony środowiska. Materialnoprawne i formalnoprawne podstawy odpowiedzialności za szkody środowiskowe.	Zo	2,5	Test, Praca pisemna, Dyskusja podczas zajęć	
Moduł: Zajęcia praktyczne poszerzające umiejętności i kompetencje	Przedmioty do wyboru I-III	K_W03, K_W05, K_U01, K_U02, K_U05, K_U11, K_K01	Przedmioty do wyboru są wybierane przez studenta w określonym semestrze zgodnie z planem studiów. Przedmiot ten w zależności od wybranego przez studenta tematu, ma na celu poszerzenie jego kompetencji podczas warsztatów. Proponowane tematy przedmiotów dotyczą ogólnych zagadnień ekonomicznych, lub zagadnień szczegółowych związanych z określonym obszarem studiowania. Propozycje powstają po konsultacji ze studentami ich obszarów zainteresowań podczas pierwszego roku studiowania.	Zo	7	Wykonywanie zadań indywidualnie lub grupowo, udział w dyskusji	
	Zajęcia eksperckie	K_W02, K_W03, K_U02, K_U05, K_U11, K_K02	Zajęcia eksperckie sa to zajęcia prowadzone przez ekspertów-praktyków. Tematy zajęć przydzielane są w oparciu o aktualne wydarzenia gospodarcze, trendy w naukach o zarządzaniu i finansach.	Zo	3	Wykonywanie zadań indywidualnie lub grupowo, udział w dyskusji	
	Arkusze kalkulacyjne	K_U03, K_U06, K_K01	Zasady wprowadzania i edycji danych w arkuszu, tworzenie formuł, podstawowe funkcje agregacji danych; Wykorzystanie i zastosowanie arkuszy kalkulacyjnych w praktyce ekonomisty-zadania	Zo	2	Wykonywanie zadań indywidualnie	
Praktyki	Praktyka podstawowa "Kompetencje pracownicze"	K_W03, K_W05, K_W07, K_U04, K_U05, K_U07, K_U08, K_U12, K_K01, K_K03	BHP, Struktura firmy, Przykład firmy Electropoint, Komunikacja w firmie, Kompetencje społeczne; CV; Rozmowa kwalifikacyjna; Odbycie praktyki zgodnie z wytycznymi zawartymi w programie praktyk	Zal	10	Testy, Karta praktyk, Ankiety, Projekt	
	Praktyka branżowa	K_W03, K_W07, K_U01, K_U02, K_U05, K_U08, K_U09, K_U12, K_K03, K_K05	Odbycie praktyki zgodnie z wytycznymi zawartymi w programie praktyk	Zal	20	Karta praktyk, Ankiety, Projekt	

Program studiów cz.2

Obszar: **Ekonomia zmian klimatycznych**

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami uczenia się						
Proces dyplomowania	Przygotowanie do egzaminu dyplomowego	K_W06, K_W09, K_W10, K_U01, K_U02, K_U03, K_U05, K_U07, K_U09, K_U11, K_K01, K_K05	<ol style="list-style-type: none"> 1. Omówienie wymagań formalnych i merytorycznych jakie powinna spełniać praca dyplomowa, w tym wytycznych i zaleceń opracowanych dla dyplomantów w WSG w Bydgoszczy. 2. Zwrócenie uwagi na kryteria uwzględniane przy ocenie pracy, takie jak: zgodność tematu z treścią; układ i struktura pracy, kompletność tez; poprawność metodologiczna (realizacja celów, weryfikacja hipotez, logiczny sposób rozumowania i formułowania wniosków); elementy nowości; dobór i wyko-rzystanie literatury i innych źródeł oraz etyczne aspekty z tym związane; strona formalna: popraw-ność językowa, technika pisania, tabele, wykresy, przypisy, spisy itp. 3. Określenie harmonogramu prac związanych z przygotowaniem koncepcji metodycznej badań i planu pracy oraz realizacji kolejnych etapów przygotowania części pracy (teoretycznej i badawczej). 4. Określanie założeń metodycznych: zakresu przedmiotowego, problemowego i czasowego badań, celów i hipotez badawczych, a także metod badań, charakteru źródeł danych itp., 5. Omawianie i dyskutowanie założeń metodycznych w odniesieniu do projektowanych prac. Zasady budowania struktury pracy naukowej, jej składowych elementów i kolejności, podziału na rozdziały, podrozdziały i punkty – ogólnie oraz w odniesieniu do konkretnych prac. 6. Opracowanie roboczych planów pracy. 7. Zasady zbierania materiałów badawczych i studiowania literatury. Poszukiwanie, selekcjonowanie i krytyczna analiza materiałów pod kątem przydatności dla realizacji celów badawczych. 8. Gromadzenie i porządkowanie informacji w grupy problemowe zgodnie z przyjętymi założeniami metodycznymi (zakresami) i planem pracy. 9. Opracowywanie części teoretycznej prac i prezentacja wniosków z nich wynikających 10. Weryfikacja i uszczegóławianie planu pracy po pierwszej fazie studiów literatury oraz przeprowa-dzenie zaplanowanych badań własnych. 11. Przypomnienie podstawowych grup metod i technik badawczych. 12. Opracowanie i prezentacja wyników badań oraz wniosków z nich wynikających; dyskusja i ewen-tualna korekta błędów merytorycznych i formalnych. 13. Opracowanie części badawczej pracy. 	Zo	2	Oddanie i omówienie planu pracy dyplomowej, Dyskusja
	Projekt dyplomowy	K_W02, K_W03, K_W04, K_W09, K_U01, K_U02, K_U03, K_U05, K_U07, K_U09, K_K01, K_K02, K_K03, K_K04	Zasady pisarstwa naukowego (wybór i sformułowanie tematu pracy, poprawność językowa i styl pracy); Treści formalne i merytoryczne pracy (analiza literatury dotyczącej problemu badawczego, analiza istniejącego stanu wiedzy w zakresie tematu, metodologiczne podstawy badań własnych); Zaplanowanie harmonogramu pisania pracy dyplomowej; Proces pisania pracy naukowej; Weryfikacja pracy pod względem wymagań redakcyjnych i technicznych.	Zo	4	Oddanie i uzyskanie akceptacji projektu dyplomowego